

Dönem : 4

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı :

149

21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/235)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71-1892/6821

30 . 12 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 20.12.1974 tarihinde kararlaştırılan «21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur;

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Ord. Prof. Dr. Sadi İrmak

Başbakan

TASARININ GEREKÇESİ

Bilimsel gelişmelere paralel olarak savaş teknolojisinin son yıllarda eriştiği geniş boyutlar içerisinde savaşın ileri teknolojiye uygun biçimde yetiştirilebilmeleri uzunca bir süreye ihtiyaç gösterdiği gibi maddi yönü de son derece yüklü olmaktadır. Bu koşullar içerisinde vasıflı ve usta sıfatını hak etmiş erbaş ve erlerin gerekli zamanlarda derhal silâh altına alınabilmesi için bugün mer'î bulunan 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesinin değiştirilmesi zorunluğu doğmuştur.

Esasen 1927 yılında kabul olunan ve ilk defa 1413 sayılı Kanunla 1927 yılında değiştirilmiş olup daha sonra da 1940 yılında 3810 sayılı Kanunla bir fıkra eklendikten sonra aynı yıl içerisinde 3917 sayılı Kanunla tekrar değişikliğe uğrayan anılan madde günün değişen koşulları karşısında mevcut ihtiyacı karşılayamadığından yeniden düzenlenmesi gereği duyulmuştur.

Halen mer'î bulunan 1111 sayılı Kanunun 58 nci maddesine göre yedek erbaş ve erler terhislerini müteakip iki yıl süre ile eğitim ve manevra için celp olunamadıklarından yapılan seferî kadrolar yaşlı doğumlularla doldurulmaktadır. Bu kısıtlayıcı hüküm kaldırıldığı takdirde erbaş ve erlerin kıtalarında hizmet görmekte iken ve henüz terhis olmadan mürettep birliklerinin nereleri olacağı tebliğ edilerek kanun tasarısında sayılan hallerin ortaya çıkması halinde ve gerektiğinde tekrar silâh altına alınarak henüz taze bilgilerini yitirmemiş bulunan genç erbaş ve erlerden Silâhlı Kuvvetlerin yararlanabilme olanağını sağlamak amacıyla bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/235

Karar No. : 18

26 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısı Millî Savunma Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının gerekçesinde de arz ve izah olunduğu veçhile; mer'i 1111 sayılı Kanunun 58 nci maddesine göre yedek erbaş ve erler terhislerini müteakip 2 yıl süre ile eğitim ve manevra için celp olunamadıklarından yapılan seferî kadrolar yaşlı doğumlularla doldurulmakta bu ise birçok mahzurlar tevliedtmektedir.

Yedek erbaş ve erler; olağanüstü haller ile sıkıyönetim veya savaş, seferberlik, asayiş ve eğitim ve manevra için sınıf ihtiyacına göre tamamen veya kısmen çağrıla bilmelerini temin etmek ve böylece taze bilgilerini canlılıkla muhafaza eden bu kişilerden Silâhlı Kuvvetlerin yararlanma olanağını sağlamak amacıyla hazırlanan tasarı, tümü üzerinde yapılan görüşmeler neticesi prensip olarak kabul edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1, 2 ve 3 ncü maddeleri uygun mütalâa olu narak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvirlerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan İstanbul <i>Fehmi Cumalıoğlu</i>	Sözcü İzmir <i>Kaya Bengisu</i>	Kâtip Tokat <i>Haydar Ulusoy</i>	Ankara <i>İ. Saffet Omay</i>
Ankara <i>Cevat Önder</i>	Diyarbakır Bahattin Karakoç İmzada bulunamadı	Erzincan Hüsametdin Atabeyli İmzada bulunamadı	Gaziantep <i>Mehmet Bozgeyik</i>
Giresun <i>M. Kemal Çilesiz</i>	Konya <i>Kemâlettin Gökakın</i> Normal eğitim ve manevra hariç diğer değişiklik için (kabul)	Niğde <i>Adnan Akarca</i>	Muğla <i>Azmi Yavuzalp*</i>
Muğla Halil Dere İmzada bulunamadı	Ordu <i>Mehmet Said Erbil</i>	Samsun <i>Hayati Savaşçı</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

21/Haziran/1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 21/Haziran/1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«MADDE 58. — Yedek erbaş ve erler; Olağanüstü haller ile sıkıyönetim veya savaş, seferberlik, asayiş ve eğitim ve manevra için sınıf ihtiyacına göre tamamen veya kısmen çağrılabilirler.

Ancak eğitim veya manevra için çağrılmış olanların eğitim ve manevra süresi birbuçuk ayı geçemez, olağanüstü hallerde bu süre Bakanlar Kurulu Kararı ile lüzumu kadar uzatılabilir.

Hiç silâh altına alınmamış olanlar dört ay süre ile, silâh altına alınmış olupta dört aydan eksik eğitim görmüş bulunanlar ise gerektiğinde bu süreyi tamamlamak üzere askere alınırlar.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

21/Haziran/1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Başbakan <i>Ord. Prof. Dr. S. Irmak</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Z. Baykara</i>	Devlet Bakanı <i>M. Özgünes</i>	Devlet Bakanı <i>M. Fer</i>
Devlet Bakanı <i>S. Yıldız</i>	Adalet Bakanı <i>H. Mumcuoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>	İçişleri Bakanı <i>M. Öztekin</i>
Dışişleri Bakanı <i>M. Esenbel</i>	Maliye Bakanı <i>Prof. Dr. B. Gürsoy</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>Prof. Dr. S. Reisoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Dr. V. Tanır</i>
Ticaret Bakanı <i>Prof. Dr. H. Cillov</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>Dr. K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>Doç. Dr. B. Tuncer</i>	Gıda Ta. ve Hay. Bakanı <i>Prof. Dr. R. Aktan</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Prof. Dr. S. Özbek</i>	Çalışma Bakanı <i>Prof. Dr. T. Esener</i>	San. ve Tek. Bakanı <i>M. Gölhan</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>E. Işıl</i>
Turizm ve Tanıtma Bakanı <i>İ. Evliyaoğlu</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>S. Babüroğlu</i>	Köy İş. ve Koop. Bakanı <i>İ. H. Aydınoğlu</i>	Orman Bakanı <i>Prof. Dr. F. Saatçioğlu</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>Z. Baloğlu</i>	Kültür Bakanı <i>N. Nefici</i>	Sosyal Güvenlik Bakanı <i>S. Şide</i>	